

กระทู้ถามที่ ๑๕๑ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๗ มีนาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การประกอบธุรกิจเงินทุนโดยไม่ได้รับอนุญาต

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงการคลัง ดังต่อไปนี้

ปัจจุบันได้มีราษฎรไปติดต่อขอกู้ยืมเงินจากพ่อค่านายทุนโดยการนำที่ดินไปเป็นหลักประกัน ในการกู้ยืมเงินเพื่อไปทำงานต่างประเทศ และนำไปลงทุนประกอบอาชีพ รวมทั้งเป็นค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน โดยมีการติดดอกเบี้ยในอัตราที่เกินกว่ากฎหมายกำหนด ราษฎรซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินอยู่ในภาวะจำยอมเพราะไม่สามารถกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำจากสถาบันการเงินของรัฐหรือเอกชนได้ เพราะสถาบันการเงินเหล่านี้มีเงื่อนไขที่ยู้งยากประกอบกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศในขณะนี้ไม่สู้ดีนัก จึงต้องพึ่งพาเงินทุนจากนายทุนเงินกู้นอกระบบ แม้จะรู้ว่าต้องตกอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบก็ตาม ทำให้นายทุนเงินกู้นอกระบบมีรายได้ในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก แต่รัฐไม่อาจเรียกเก็บภาษีจากนายทุนได้ หรือไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย เนื่องจากนายทุนอาศัยช่องว่างของกฎหมายและเลี่ยงภาษีประกอบกับอาศัยเจ้าหน้าที่บ้านเมืองให้การช่วยเหลือ ดังนั้น จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงการคลังมีมาตรการที่จะดำเนินการกับนายทุนเงินกู้นอกระบบที่ติดดอกเบี้ยในอัตราสูงกว่ากฎหมายกำหนดหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงการคลังมีมาตรการที่จะให้ผู้ประสงค์จะเดินทางไปทำงานต่างประเทศได้กู้ยืมเงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. กระทรวงการคลังมีมาตรการที่จะควบคุมผู้ประกอบการด้านเงินทุนหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เปรมศักดิ์ เพียยุระ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคความหวังใหม่

จังหวัดขอนแก่น

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๔๑ ร.

ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น
เรื่อง การประกอบธุรกิจเงินทุนโดยไม่ได้รับอนุญาต

ข้าพเจ้า นายสมคิด จาคุศรีพิทักษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นผู้ชี้แจงตอบกระทู้ถาม
เรื่อง การประกอบธุรกิจเงินทุนโดยไม่ได้รับอนุญาต ข้าพเจ้าขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ
ดังนี้

คำตอบข้อ ๑ การปล่อยกู้ของนายทุนเงินกู้นอกระบบในลักษณะให้กู้ยืมเงินแก่ประชาชนทั่วไป
โดยมีที่ดินเป็นหลักประกัน มีลักษณะตรงกับการประกอบกิจการเครดิตฟองซิเอร์ ซึ่งตามพระราชบัญญัติ
การประกอบธุรกิจ ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดว่า “กิจการ
เครดิตฟองซิเอร์” หมายความว่า กิจการให้กู้ยืมเงินโดยวิธีรับจำนองอสังหาริมทรัพย์เป็นทางการค้าปกติ
ซึ่งการประกอบกิจการเครดิตฟองซิเอร์จะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง หากผู้ใด
ดำเนินการโดยมิได้รับอนุญาตต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ - ๕ ปี หรือปรับตั้งแต่สองแสนถึงห้าแสนบาท
และปรับวันละอีกไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ ตามบทบัญญัติในมาตรา ๘ และ
มาตรา ๗๑ ของพระราชบัญญัติที่กล่าว

ภายใต้บังคับกฎหมายในปัจจุบัน สำหรับการเรียกดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดนั้น
เนื่องจากนายทุนดังกล่าวมิใช่ผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ จึงจัดเป็นนิติสัมพันธ์
ระหว่างเอกชนธรรมดาซึ่งอยู่ภายใต้บังคับแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งนี้ ได้มีพระราช
บัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓ บัญญัติให้บุคคลที่ให้กู้ยืม โดยคิดดอกเบี้ย
เกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดมีความผิดทางอาญารวมเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งเมื่อพิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์แล้ว ทำให้ข้อสัญญาเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราคือร้อยละสิบห้าต่อปี (มาตรา ๖๕๔) ตกเป็น
โมฆะไปด้วยเหตุแห่งการขัดความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน (มาตรา ๑๕๐)

ปัจจุบัน รัฐบาลโดยมี พันตำรวจโท ดร. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้กำหนดนโยบายเร่งด่วน
ในการจัดตั้งธนาคารประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายโอกาสการเข้าถึงและใช้บริการทางการเงิน
ของสถาบันการเงินในระบบเพื่อสร้างทางเลือกและลดการพึ่งพาแหล่งเงินกู้นอกระบบ สนับสนุน
การพัฒนาความรู้ในการประกอบอาชีพ รายได้และชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สร้างและพัฒนาศักยภาพ
ของผู้ด้อยโอกาสให้สามารถใช้บริการของสถาบันการเงินในระบบได้อย่างต่อเนื่อง โดยได้มอบหมายให้
กระทรวงการคลังพิจารณารายละเอียดและคาดว่าจะนำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ประมาณเดือนมิถุนายนศกนี้

คำตอบข้อ ๒ รัฐบาลตระหนักเป็นอย่างดีว่า ทรัพยากรมนุษย์เป็นหัวใจสำคัญของระบบการผลิตและระบบเศรษฐกิจแบบใหม่ จึงได้กำหนดนโยบายการพัฒนาแรงงาน และแนวทางในการคุ้มครองแรงงานในต่างประเทศ มิให้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายหน้าจัดหางาน และได้ให้การสนับสนุนมาตรการทางการเงิน โดยได้มอบหมายให้กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ดำเนินโครงการสินเชื่อสำหรับคนหางานที่ต้องการจะเดินทางไปทำงานในต่างประเทศโดยการจัดส่งของบริษัทจัดหางานที่ถูกต้องตามกฎหมาย รวม ๓ โครงการ ได้แก่

๑. โครงการสินเชื่อเพื่อไปทำงานในต่างประเทศร่วมกับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
๒. โครงการไปทำงานต่างประเทศร่วมกับธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)
๓. โครงการสินเชื่อเพื่อไปทำงานต่างประเทศร่วมกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียดพื้นที่ดำเนินการ จำนวนเงินที่ให้กู้ อัตราดอกเบี้ยและระยะเวลาผ่อนชำระแตกต่างกันแต่ละโครงการ สำหรับวิธีการขอกู้เงินสามารถติดต่อขอทราบรายละเอียดได้ที่ฝ่ายกองทุนเพื่อช่วยเหลือคนหางานไปทำงานต่างประเทศ สำนักบริหารแรงงานไทยในต่างประเทศ กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมโดยตรง

คำตอบข้อ ๓ กระทรวงการคลังได้กำหนดมาตรการในการควบคุมบริษัทเงินทุนที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการโดยถูกต้องตามกฎหมาย โดยธนาคารแห่งประเทศไทยจะเป็นผู้กำกับ ควบคุม ดูแลอย่างใกล้ชิด ภายใต้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ซึ่งกำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดให้บริษัทเงินทุนปฏิบัติในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. ดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่บริษัทเงินทุนอาจจ่ายได้ในการกู้ยืมเงินหรือรับเงินจากประชาชน
๒. ดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่บริษัทเงินทุนอาจเรียกได้
๓. ค่าบริการที่บริษัทเงินทุนอาจเรียกได้
๔. ผลประโยชน์ที่บริษัทเงินทุนอาจเรียกได้จากการเช่าซื้อ
๕. หลักประกันเป็นทรัพย์สินที่บริษัทเงินทุนต้องเรียก

โดยธนาคารแห่งประเทศไทยจะออกประกาศ กำหนดให้บริษัทเงินทุนปฏิบัติเป็นคราวๆ ตามความเหมาะสม กับภาวะเศรษฐกิจ เช่น ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง ดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่บริษัทเงินทุนอาจจ่ายหรืออาจเรียกได้ เป็นต้น

ทั้งนี้ บริษัทใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกไม่เกิน
วันละสามพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามบทบัญญัติในมาตรา ๗๐
ของพระราชบัญญัติที่กล่าว